

OECD *Multilingual Summaries*

OECD Skills Outlook 2017

Skills and Global Value Chains

Summary in Czech

Celý text si můžete přečíst na adrese: [10.1787/9789264273351-en](https://doi.org/10.1787/9789264273351-en)

Výhled OECD na rok 2017 pro oblast dovedností Dovednosti a globální hodnotové řetězce

Přehled v českém jazyce

Svět během posledních dvou desetiletí vstoupil do nové fáze globalizace, která zemím a pracovníkům předkládá nové výzvy a příležitosti. Výroba se za pomoci vzestupu informačních technologií stala globalizovanou a rozšířenou podél tzv. globálních hodnotových řetězců: na návrhu, výrobě, uvádění na trh a prodeji téhož výrobku se nyní podílejí pracovníci napříč různými zeměmi. V průměru v zemích OECD třetina pracovních míst v podnikatelském sektoru závisí na poptávce v cizích zemích. Třicet procent hodnoty vývozu zemí OECD nyní pochází ze zahraničí.

Dopady globálních hodnotových řetězců na hospodářství a společnost jsou složitější, rozptýlenější a navzájem provázanější než dopady z dřívějších fází globalizace. Globalizace je zpochybňována. Země potřebují zesílit své úsilí s cílem zajistit, aby globalizace fungovala pro všechny. Tato publikace ukazuje, že prostřednictvím investic do dovedností svého obyvatelstva země mohou pomoci zajistit, aby se jejich účast na globálních trzích promítla do lepších hospodářských a sociálních výsledků.

Dovednosti jsou pro globalizaci důležité

Dovednosti mohou zemím pomoci, aby se začlenily do globálních trhů a specializovaly na nejvíce technologicky vyspělá odvětví

- Pokud je účast na globálních trzích doprovázena rozvojem dovedností, mohou země dosáhnout výraznějšího růstu produktivity. Země, které v letech 1995-2011 dosáhly největšího nárůstu účasti v globálních hodnotových řetězcích, těžily z dodatečného ročního růstu produktivity práce v průmyslu. Tento mimořádný růst sahá od 0,8 procentního bodu v odvětvích, která mají nejmenší potenciál pro rozšíření produkce, k 2,2 procentního bodu v odvětvích s nejvyšším potenciálem, jako jsou mnohá výrobní odvětví s pokročilými technologiemi
- Aby se mohly začlenit do globálních trhů a růst na nich, potřebují všechna odvětví pracovníky, kteří mají nejen výrazné kognitivní dovednosti (včetně gramotnosti, matematické gramotnosti a řešení problémů), ale také řídicí a komunikační dovednosti a ochotu učit se. Aby se nárůst produktivity vyplývající z účasti v globálních hodnotových řetězcích rozložil po celém hospodářství, je třeba, aby všechny podniky, včetně malých podniků, měly pracovníky s těmito dovednostmi.
- Za účelem specializace na technologicky nejvyspělejší odvětví země rovněž potřebují:

– pracovníky s dobrými sociálními a emocionálními dovednostmi (jako jsou dovednosti v oblasti řízení, komunikace, sebeorganizace), které doplňují kognitivní dovednosti. Země s mixem dovedností, které jsou řádně sladěny s požadavky na dovednosti technologicky vyspělých odvětví, se může na tato odvětví specializovat v průměru o 10 % lépe než jiné země.

– skupiny pracovníků s kvalifikacemi, které spolehlivě odrážejí jejich schopnosti. Mnohá technologicky vyspělá odvětví požadují, aby pracovníci dokončili dlouhou řadu úkolů; špatná výkonnost v jakékoli fázi

vysoce snižuje hodnotu výsledku. Země s takovými pracovníky se na tato odvětví mohou specializovat v průměru o 2 % více než země, jejichž výsledky dovedností jsou méně jisté.

Dovednosti mohou pomoci jednotlivcům, kteří čelí možným negativním dopadům globálních hodnotových řetězců

- Země mohou snížit vystavení pracovníků riziku tzv. offshoringu - přesunu výroby do jiných zemí - tím, že investují do rozvoje dovedností svého obyvatelstva. Činnosti, které lidé vykonávají v rámci své práce, a tím i typ dovedností, jež si rozvíjejí, také silně ovlivňují vystavení jejich pracovních míst tomuto riziku. Pokud mají pracovníci nezbytné dovednosti, mohou se v rámci své práce snadněji rozvíjet nebo přizpůsobovat měnícím se potřebám.
- Ve všech zemích zastávají pracovníci s vyšším vzděláním kvalitnější pracovní místa než méně vzdělaní pracovníci. Země, které jsou více zapojeny do globálních hodnotových řetězců, však zažívají větší rozdíly v kvalitě pracovních míst mezi vysoce vzdělanými a méně vzdělanými pracovníky.
- Příliš mnoha dospělým chybí dovednosti potřebné k tomu, aby čelili výzvám globalizace. Více než 200 milionů dospělých ve všech zemích OECD (přibližně každý čtvrtý) má nízkou gramotnost nebo matematickou gramotnost a 60 % z nich postrádá obojí.

Dovednosti doprovázejí globální integraci zemí odlišně

Země musí investovat do dovedností nejen proto, aby pomohly jednotlivcům vstoupit na trh práce a ochránily je před rizikem ztráty pracovního místa a jeho nízké kvality, ale musí také usilovat o mezinárodní konkurenceschopnost a hospodářský pokrok v propojeném světě.

- Korea a Polsko, které měly odlišné výchozí pozice, zvýšily během posledních 15 let svou účast v globálních hodnotových řetězcích a specializaci na technologicky vyspělá odvětví, přičemž zlepšily dovednosti svého obyvatelstva a dosáhly hospodářských a sociálních zisků, čímž využily přínosů globálních hodnotových řetězců.
- Chile a Turecko významně zvýšily svou účast v globálních hodnotových řetězcích, rozvinuly dovednosti potřebné k tomu, aby čelily jejich výzvám, a dosáhly výrazných výsledků v oblasti zaměstnanosti. Jejich dovednosti jsou však málo sladěny s požadavky technologicky vyspělých odvětví, což částečně vysvětluje jejich nízkou specializaci na tato odvětví.
- Německo a Spojené státy americké také významně zvýšily svou účast v globálních hodnotových řetězcích. Zdá se však, že dovednosti německého obyvatelstva podporují specializaci odvětví této země, zatímco v případě USA je tomu tak méně.
- Některé země, jako je Řecko a do určité míry Belgie, jsou slabě zapojeny do globálních hodnotových řetězců, příliš nezlepšily dovednosti svého obyvatelstva a globální hodnotové řetězce pro ně nebyly přínosem coby zdroj hospodářského růstu.

Důsledky pro politiky související s dovednostmi

Aby země využily přínosů globálních hodnotových řetězců, musí investovat do vzdělávání a odborné přípravy, lépe využít dovedností, lépe koordinovat politiky související s dovednostmi - od vzdělávacích a migračních politik k právním předpisům na ochranu zaměstnanosti - a sladit je s průmyslovými a obchodními politikami.

Vybavit absolventy spolehlivou kvalifikací a solidním mixem náležitých dovedností

Od vzdělávání v raném dětství po vzdělávání dospělých musí systémy vzdělávání a odborné přípravy vybavit všechny studenty solidním mixem dovedností. To vyžaduje pokračovat v pevném zaměření na kognitivní dovednosti a současně vytvořit inovativní strategie učení, zajistit flexibilitu při volbě učebních plánů a správně navržené vzdělávání v oblasti podnikání.

Země mohou lépe sladit svou charakteristiku dovedností s požadavky na dovednosti ze strany odvětví prostřednictvím vysoce kvalitního odborného vzdělávání a přípravy, které budou zahrnovat silnou složku učení vycházející z pracovní činnosti, a zvláštních politik na podporu užší spolupráce mezi soukromým sektorem, vysokoškolskými institucemi a výzkumnými institucemi.

Odstranit překážky pro další rozvoj dovedností

Dospělí musí neustále rozvíjet a přizpůsobovat své dovednosti, a proto by země měly odstranit překážky bránící rozvoji dalších dovedností, zejména pokud jde o dospělé se slabším souborem dovedností. Vlády, zaměstnavatelé, odbory a poskytovatelé vzdělávání a odborné přípravy musí spolupracovat na vytvoření flexibilních příležitostí odborné přípravy na pracovišti, zlepšení přístupu k formálnímu vzdělávání pro dospělé a usnadnění sloučení práce a odborné přípravy pro pracovníky. Větší uznávání dovedností získaných neformálně by pracovníkům pomohlo získat další kvalifikaci a přizpůsobit jejich kariéru měnícím se potřebám.

Účinněji využít dovednosti

Dovednosti mohou umožnit zemím, aby podávaly dobrý výkon v rámci globálních hodnotových řetězců, ale pouze v případě, že lidé pracují v podnicích a odvětvích, které co nejlépe využívají jejich dovedností. Země musí zajistit, aby lidé mohli snadno přejít na pracovní místo, kde lze řádně využít jejich dovedností, a současně zajistit firmám flexibilitu a pracovníkům bezpečnost. Země by mohly podpořit rozvoj účinných postupů řízení, navrhnout právní předpisy na ochranu zaměstnanosti a regulovat konkurenční doložky způsobem, který umožní účinněji sdílet odborné znalosti a znalosti napříč celým hospodářstvím.

Zlepšit mezinárodní spolupráci týkající se politik v oblasti dovedností

Země by místo soupeření o přilákání talentů mohly spolupracovat na návrhu vzdělávacích programů a programů odborné přípravy. Tyto snahy o spolupráci mohou zajistit kvalitu a zachovat znalosti a dovednosti, které země potřebují, aby se jim dařilo v globálních hodnotových řetězcích. Mohou rovněž zlepšit dovednosti v rozvojových ekonomikách a usnadnit uznávání těchto dovedností jinými zeměmi. Země by mohly zvážit finanční ustanovení, která lépe odrážejí rozdělení zisků a nákladů napříč zeměmi ve světě, v němž došlo k internacionalizaci vzdělávání i výroby.

© OECD

Tento přehled není oficiálním překladem OECD. OECD-oversettelse.

Reprodukce tohoto přehledu je povolena, jsou-li uvedena autorská práva OECD a název původní publikace.

Vícejazyčné přehledy jsou překlady výtahů z publikací OECD původně publikovaných v angličtině a francouzštině.

[Přečtěte si na portálu OECD iLibrary plné znění anglické verze!!](#)

© OECD (2017), *OECD Skills Outlook 2017: Skills and Global Value Chains*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264273351-en